

Akava Works

Sammandrag av
Akava Works rapport:

Könsfördelningen i högskolornas förvaltning (vol. 2)

Författare:

Heidi Härkönen

stipendieforskare finansierad av Konestiftelsen,
Helsingfors universitet

September 2024

Akava

Sammandrag

Undersökningen granskar könsfördelningen i högskolornas förvaltning med beaktande av alla högskolor i Finland, totalt 13 universitet och 24 yrkeshögskolor. Materialet som undersökningen baserar sig på samlades in från offentliga källor under perioden juni–augusti 2024. I undersökningen omfattar förvaltningen högskolornas styrelser och rektorat, vid universiteten fakulteternas dekaner och prodekaner samt yrkeshögskolornas ledningsgrupper.

Könsfördelningen granskas på ett tudelat sätt, utgående från de indelningar som förekommer i materialet. I denna publikation granskas först universiteten och sedan yrkeshögskolorna, och slutligen analyseras könsfördelningen vid dem båda. Undersökningen är en uppföljning av Akava Works studie om könsfördelningen inom högskolornas förvaltning 2020.

I Finland är kvinnor i allmänhet starkt representerade inom utbildningssektorn, både inom personalen och som studerande, men högskolornas högsta ledning är mansdominerad. Både vid universiteten och vid yrkeshögskolorna utgör männen en majoritet på 55–58 procent i styrelsen. Befattningen som rektor är den mest könsuppdelade uppgiften i materialet vid både universiteten och yrkeshögskolorna: vid universiteten är andelen manliga rektorer 85 procent och vid yrkeshögskolorna 71 procent. Vid universiteten är också befattningarna som prorektor och dekanus starkt könsbundna: 57 procent av prorektorerna och 64 procent av dekanerna är män. På övriga förvaltningsnivåer är könsfördelningen jämnare: vid universiteten är könsfördelningen bland prodekanerna och vid yrkeshögskolorna könsfördelningen bland prorektorerna svagt kvinnodominerad, men totalt sett är könsfördelningen relativt jämn, och vid båda uppgår kvinnornas andel till 53 procent. Vid yrkeshögskolorna är ledningsgrupperna klart kvinnodominerade och 60 procent av deras medlemmar är kvinnor.

Det har skett vissa förändringar i fördelningen sedan 2020. Det viktigaste att notera är att befattningen som universitetsrektor har blivit mer mansdominerad än tidigare och att könsfördelningen i fråga om yrkeshögskolornas rektorer har blivit något mer jämlik. Inom universitetens styrelser har det skett en svag jämställdhetsutveckling, men i fråga om yrkeshögskolornas styrelser har könsfördelningen hållit sig kring samma siffror som år 2020. Generellt framkom en starkare könsfördelning till förmån för männen vid universiteten än vid yrkeshögskolorna.

Även om kvinnor vid både universiteten och yrkeshögskolorna har fått mer makt inom förvaltningen jämfört med resultaten för 2020, är högskolornas högsta förvaltning fortfarande starkt mansdominerad, vilket utgör ett betydande jämställdhetsproblem vid de finländska högskolorna. I undersökningen granskas med stöd av litteraturen orsakerna till, konsekvenserna av och sambanden mellan de könsrelaterade ojämlikheterna och mer omfattande samhällsliga utvecklingsvägar. I undersökningen dryftas också hur jämställdheten mellan könen och kvinnornas karriärutveckling skulle kunna stödjas inom högskolornas förvaltning.